Nr. 62. Anulu XXXI.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu conducu ajutórele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 26|14 Augustu 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Blasiu 18 Augustu. Diu'a nascerei Maiestatei Sale s'a celebratu aici cu deosebita pietate si cultu. Catedral'a erá indesuita de poporu, impartasindusse la fierbintele rugatiuni, rogationi, cari se adusera insintes altariului Ddieului celui viu, pentru indelung'a viétia a inaltiatului nostru imperatu, rege apostolicu si Mare Principe, pentru insult'a sa familia si tóta casa domnitória, supta aripele carei'a a aflatu si natiunea nóstra prea insulta considerstiune, pentru neclatit'a ei credintia catra tronu, aderintia si pronitate la sacrificiu, in care cá intru unu limanu odichnescu sperantiele ei. —

Revista dualistica.

Abia intrá opulu reconstituirei monarchiei in ogasiele sale dualistice prin sanctionarea legiloru din an. 1867, care regulédza dreptulu de statu alu Ungariei catra Austri'a cea dincolo de Lait'a, si unu incidentu scomotosu si impoitoriu alu germaniloru, festivitatea tirului din Vien'a séu a reuniunei pusceatoriloru germani federati, unde volveiea flamurele unite ale Germaniei, ma ale tuturoru colonieloru germane de pre globulu pamentului, ca chiaru si din Americ'a erau acolo representati intre cele vr'o 21.000 de pusetori de tóta speci'a, cari, lucru naturalu, nu potea se nu'si manifesteze comunele doriintie pentru unirea natiunale liberale prin tooate rediciate pe intrecute, acestu incidentu scomotosu, dico, a fostu in stare a turbará ap'a, in care se adapá cu stata sperantie dualistii intre sine. Dieiti'a discordiei Eride 'si aruncá marulu seu de auru cu inscriptiunea: „Se se dè celui mai puternicu" la midilocliu mesei dualistice. Diurnalele maghiare adica, nu putura mistui hapurile jalusiei, cá se lasse germaniloru deplin'a bucuria conceputa din estasiulu toasteloru si alu cuventariloru de calibriulu celu mai unificatoriu alu natiunei germane si

„Pesti Napló", chiaru „Pesti Napló", organulu primariu, recunoscutu de organulu partitei domnitória, organulu lui Deák cá in publicu cu unu articlu de alunta fórte acru, ma totuodata si amenintiatoriu cu prorumpere, com prorupse Eolus regele venturiloru cu „quos ego", ca vomu dá noi vóue tendintie germane natiunale, si cá in antepostulu unei lupte cu péu'a cam cu urmatóri'a vorba:

„Iasinte de pacea dela Prag'a, (Sadov'a 1866) ar' fi doritu magiarii unu parlamentu germanu, pentruca ei priviea autonomi'a Ungariei sub unione personala numai cá o consecintia necesaria a starei de mai inainte; dara dela 1866 provinciele ereditarie germane au cautatu sin gure a se intielege cu Ungari'a si ce au cantatu au si aflatu; Ungari'a s'a lepedatu de uniunea personala din causa, ca-ce celelalte provincie ereditarie inca au addusu d'asi mai cautá punctulu loru de gravitatiune afara din monarchia. Un'a politica germana pentru Austri'a este de prisosu de ací incolo, ma e chiaru si daunatósa, pentruca ea nu insemnéza alt'a, decatu unu resbelu neincungiurabilu cu Prusi'a, séu o Austri'a portata de nasu de Prusi'a. Cea mai intima convingere alui „Pesti Napló" e, ca egemoni'a Austriei in Germani'a s'a facutu pentru totudéun'a imposibila. Maghiarii nu voru concede, cá se se mai incurce in causele germane. Déca germanii austriaci pórta doru de fratii loru, ducase la ei, ca Ungari'a 'si va tiené dinasti'a si co ea va luá si Dalmati'a, care se tiene de dinastia" s. c. l.

Acestu articulu iritá dinastistic'a vienesa la o lupta inflacarata, care inca totu mai durédza. Anumitu „Die Presse" se descarcá asupra deákistiloru cu unu articulu intitulatu: „Dem groben Klotz ein gröber Keil", adica grosolani'a merita grobianitate. „Presse" insira pacatele deákistiloru, ca facura trafica cu conservativii vechi, ceea ce a adusu sistemolu de sistare, ase constitutionea ungaréscа se restituise numai in principiu; dar' Sadov'a a taiatu nodulu gordianu alu lui Deák. Nu maghiarii, ci pacea dela Prag'a a facutu provinciele ereditarie se abdica de parlamentulu centralu, pentruca loru li s'a disu, ca perdiendu patent'a din Fauru se nu se scupere, pentruca ea a fostu numai o pedeca pentru parlamentulu din Frankfurtu (—), deci organulu deákistiloru se nu regalese pre nemti cu amenintiari, cá pre nisce jidani maghiari. Beust in cuventarea sa dela festivitate a accentuatu destulu, ca Austri'a nu se va mai amestecá in afacerile germane si maghiarii n'aveau ce se acutá de fiacare frase esita din gur'a nemtiloru dela festivitate; dar' apoi „Pesti Napló" ascrie acestei festivitati o tendintie catra dieolvarea Austriei. — Numesce pe „Pesti Napló" Spitzel alu festivitatei si pre deákisti politiani-centralistici, ca amenintia pre nemti cu finis Austriæ, déca nu'i voru ascultá pre ei. Ci maghiarii, candu i ar' lassá nemtii austriaci, ar' remané innecati de slavi cá Faraonu in marea rosia. — Numesce pre maghiari husari cechici de si lui Bach si gendarmi unitatii austriace. — De ací imputa maghiariloru, ca merga prea departe, candu vréu as fia centrulu si punctulu de gravitatiune in monarchia, tendiendusse la fulgerulu lui Joue. — „Veiti voi din Bud'a-Pest'a se ne guvernati pre noi nemtii austriaci, com guverna rusulu pre nemtii dela marea ostica?" De ací provóca pre senatulu imperiulu, cá ce protesteze energicu in contra frassiloru celoru putrede si nelegali, ce le cuprinde impacarea ungaro-croata in privinti'a Dalmatiei. Apoi in fine vine la Transilvani'a si dice, déca „Pesti Napló" in sumeti'a sa ce absolutistica de politia apeléza la interesele dinastiei, apoi elu cu acceá face cale ardeleniloru cu sasii sei se fia representati din aceleasi motive in parlamentulu vienesu. —

Acestе amenintiari le replica „Pesti Napló" in altu Nr. cu o maniera penitentiaria, ca nu s'ar fi asteptatu la o vorba atatu de aspra si dice: se ne érte vienesii, inse noi ne aducemu fórte bine aminte, candu s'a disu in senatulu imperialu, ca Ungari'a ar fi perduta, candu s'ar anecsá Austri'a germana la Germani'a, la ceea ce numai acum replica, candu ei cu totii, cu diurnalisti, cu ministrii cu totu facura demonstratiuni impotória in contra intereseloru statului austro-maghiaru formulatu in 1867, si candu nemtii s'au vedutu siliti a liniesci prin depesie si pre Bismark, cá se nu se mania pentru acea demonstratiune.

Foile clericale „Hirnök" si „Idök tanoja" inca pretindu, cá se se incorporese Dalmati'a cu Ungari'a, ma si foile stangei estreme striga, cá Ungari'a se se faca catu de tare, pentruca de provinciele germane totu va trebui dinasti'a se abdica catu mai curundu.

Acestе espresiuni in Vien'a se judecara cá o tradare de patria in contra opiniunei publice, in contra statului si in contra tuturoru natiuniloru lui, cá nu pronunciamentu, dinaintea carula dispare pronunciamentulu celu dela Blasiu cá o nulitate din stang'a cifreloru criminalitatii. Vienesii dicu, ca Austri'a nu se pote derimá fara cá se apuna si splendórea coróne lui Stefanu.

Cererea lui „Pesti Napló", cá inca si Galiti'a si Bucovin'a se se alature la corón'a Ungariei, fiinduca la acést'a are regele Ungariei tóta plenitudinea puterei, facù pe diurnalele vienese se scuipe focu pentru acésta pretensione, diciundu, ca imperatulu Austriei nu póte face acést'a fara de senatulu cislaitanu, caruia nu'i este ertatu se'si dè invoirea la acésta abdicere si unu proiectu cá acest'a de anecsiune a'sr poté realisá numai cu ruptur'a constitutiunei. Diurnalulu „K. V. Ztg." observéza, ca acést'a despretuire din partea pretensioniloru ungaresci are se'si o imputé Austri'a numai concesioniloru sale. Acum se totu bombardéza ministeriulu cislaitanu prin diurnale, se nu conoscá, cá pre langa daun'a cea mare si sacrificiale materiale ce le a incarcatu Cislaitani'a asupra si pentru invoirea cu Ungari'a, se remana si de rusine si in fine si de batojocura. — Ministeriulu se provóca mereu cu tóta urgint'a, cá se representeze cu energia pe Austri'a in consiliulu coróne, pentruca influinti'a maghiariloru este pre periculósa autonomiei Cislaitaniei. —

Represaliі amenintiate in contra Ungariei. Din publicationile semioficiale ale Ungariei vediura nemtii, ca depunerea cautiuniloru, mai vertosu la concesionarii de drumuri ferate, se concede din partea regimului ungaricu numai in hartii unguresci de pretiu, cu scopa de a redicá cursulu hartieloru dela impramutulu drumului de feru alu Ungariei. Acésta impregiurare a pusu si pe cea mai mare speratória a dualismului pre „Neue fr. Presse" intr'o cimire, incatu perdiendu'si patienti'a strigá cu amaratione asia: „Ce va fi acum, déca regimulu de dincóce de Lait'a va vré se esserciteze aici reciprocitate si déca a'ar pune aici la cale, cá hartiele de pretiu ale impramutului ungaricu si obligatiunile ungarice de deseareinarea pamentului etc. etc., se nu se póta primi de cautione? Nu cugeta ministeriulu maghiaru, ca prin o prescriptiune cá acést'a ar' merge mai reu hartieloru maghiare, decatu hartieloru nóstre prin prescriptiunea maghiara? Lucrulu a-cest'a are si o insemnatate practica si noi tragemu ací lusres aminte a regimului nostru. Noi punemu inse unu deosebitu accentu pe aspartiunea acésta, pentruca ea ne scóte la lumina o nerespectare batatória la ochi si unu conceptu curiosu, ce'lu are regimulu ungaru despre economi'a dualismului." —

De astadata incheiamu revist'a cu stat'a, lasandu cetitoriloru se judece mai departe, care e calea pe vale. — Noi ne amu sci da judecat'a, candu amu, si candu vomu avé pentru cine.

Stadiulu controversici bisericei la S. Treime in Brasiovu.

De candu publicaramu measurele ven. ordinariatu si consistoriu gr. or. asupra nesubordinarei representantii memoratei biserici de aici, care a trasu dupa sine inschiderea bisericei numite la S. Treime, cause'a acésta a ajunsu pana in momentulu de facia la stadiulu urmatoriu:

„Telegraf'ulu Romanu" in Nr. 56 a. c. publica acésta otatire:

„Nr. Cons. 717—1868.

Avendu consistoriulu archiediecesanu gr. or. din Ardélu in vedere, ca pedépsa'a de interdictu enunciata in 21 Martiu a. c. Nr. Cons. 326 sub care crestinii greci si bulgari dela biseric'a cu hramulu S. Treimi din Brasiovu au cadiutu, — duréza acum la 3 luni de dile, si prin urmare preste voinți'a consistoriului — prea multu, precum si ca urmarile acestei pedepse au atinsu si alte suflete nevinovate, cari ofitza dupa redicarea interdictului; mai departe, fiinduca durerea acést'a indelungata a interdictului a satisfacutu pre deplinu autoritatei si dignitatei canóneloru, precum si vadiei si ordinatiuniloru stapanirei bisericesci; in fine avendu consistoriulu insintea ochiloru cuvintele Mantuitoriului: „Nu amu venitu in lume, cá se judecu lumea, ci se o mantuiesca" si érasi: „Mila voiu, dara nu jertfa" — a otaritu:

Că interdictulu din 21 Martiu a. c. sub Nr. Cons. 326 enunciatu, se se redice si biseric'a cu hramulu „Santei Treimi“ din Brasiova se se deschida si se se predè érasi spre obștésc'a intrebuintiare si mangaiere sufletésca, a tuturoru crestiniloru nostri de acolo.

Sibiiu, din siedinti'a consistoriului archidiecesanu gr. or. tienuta in 10 Iuliu 1868.

Demetriu Racuciu,
secret. cons.“

Pe langa otarirea acésta s'au defiptu si relatiunile intre greci si romani la biseric'a S. Treimi, că se se sustiena pe basea principiului paritatii, adica cum a fostu starea lucruloi dela infiintiarea acestei biserici. Acésta punere in cale recunoscuta si de in. ministeriu de cultu, se tramise pe canalulu bisericescu si se publică respectiviloru dela comun'a bisericei S. Treime; remitentii inse au respinsu acésta publicare, cu cuventu, ca ei astépta asia ceva prin magistratu (?) că cum biseric'a acésta s'ar tiené de ierarchi'a asso-magistratuale si nu de cea bisericésca, de care o léga unitatea credintii (?).

Intre aceste vedemu, ca spiritele respective inca totu nu era odiehnite, finduca vediuramu statu in foi germane catu si in „Tel. Rom.“ o infruntare de pretensiuni cum suntu cele ecsagerate din partea remitentiloru. Éca ce dice „Tel. Rom.“ Nr. 60:

„Sibiiu 27 Iuliu.

„Sieb. deutsches Wochenblatt“, fói'a septemanaria, ce apare aici in Sibiiu scrie in Nr. 10 in rubric'a „revist'a septemanaria“ urmatórele:

„La finea seculului trecutu au ziditu grecii emigrati din Turci'a o biserica in Brasiovu, carea provedita cu fundatiuni bogate, a fostu destinata esclusivu pentru servitiulu domnedieescu alu natiunaliloru greci. No multu dupa aceea s'au esoatu conflicte intre comun'a grecésca si regimentulu bisericei greco-orientale, cari (conflicte) aveau in vedere administratiunea averei bisericesci si in genere incorporarea bisericei locale in biseric'a tierei greco-orientala (griechisch-orientalische Landeskirche)“ s. a. m. d. vorbesce despre punerea interdictului asupra bisericei si despre redicarea lui.

Ne miramu de cras'a nescintia ce dovedesce scriitoriulu acelei notitie in o afacere, de o parte statu de aprópe de densulu, de alta parte atatu de interesante pentru orice omu, carele are de a face cu, — si de a trai in corporationi constitutionale, fia acele politice, fia bisericesci.

De astadata i spunemu scriitoriului, ca asertiulu seu despre zidirea bisericei amintite mai susu nu contiene nici unu adevera. Binevoiésca a se ostení pana la institulu magistratu din Brasiovu si a cautá acolo in cartea fundatiunia si se va convinge, ca biseric'a din cestione nu e zidita de greci ci de romani, e scrisa in limb'a romana; ca romanii au ziditu acea biserica spre intrebuintiarea comuna a tuturoru cresticiloru gr. or. din cestea Brasiovului, fara de deosebire de nationalitate si au daruitu dóue case in favórea acestei biserici, dara nu in favórea natiunei grecesci nici a companistiloru greci; mai departe; ca Panaiotu Hagi Nica daruiu sen de 6000 piastri asiederea l'au consentitu spre ajutorarea obștésca, si numai 10.000 fl pe sém'a unei scóle grecesci, dara nu companiei grecesci. De acea, finduca acestu crestinu bunu a muritu si de daruirea acést'a de 6000 piastrii si insintea comisiunei guberniale, in frantea carora se afla contele Nemes si la carea au asistatu si grecii dela companie: acesti greci au si blastematu, in fsci'a comisiunei pre Panaiotu Hagi Nica, pentrucă nu au datu daruiu seu greciloru. Fundatiunea marétia, ce o mai are biseric'a acést'a dela principele Brancovénu din an. 1823 inca e consantita eschisivu bisericei dela S. Treime, dara nu nationei grecesci, si dupa dechiararea serbatorésca din 12 Iuliu a. c. a principelui Brancovénu, carele este chironomulu legiuitu alu fundatoriului principelui Brancovénu, s'au consantitu spre ajutoriulu romaniloru ardeleni ortodocsi.

Standu astfelu lucrulu, aratene ori si cine, care suntu fundatsionile cele bogate, care se le fia facutu grecii emigrati din Turci'a la Brasiovu pentru zidirea si insestrarea bisericei dela S. Treime in cetatea Brasiovului?

Din contra, noi vomu documentá duchulu loru neodichnitu, pentru carele ei inca la 1782 au capatatu infruntare; din causa, ca molestá dicsatérjele ou acuse nefondate asupra romaniloru. Éte ce s'a scrisu magistratului Brasiovului din partea guvernului: . . . „vorzüglich aber solle der Magistrat einigen unruhigen Mitgliedern der hiesigen griechischen Compagnie die ernstgemessenste Weisung und Warnung geben, dass sie sich Inhalts der auf ihre Supplique unter dem 6 Juni l. J. (1792) erflossenen a h. Hofentschliessung zur Ruhe begeben möchten, wenn sie anders sich nicht die a. h. Ungnade zuziehen wollten. . . .“ (Magistratulu inse se indrepte si se admoneze pre unii membri neodichniti si companiei grecesci de aici in modulu celu mai seriosu si corespundietoriu, că se se conforme coprinsului pr. in. decisiuni de curte, emanate la „suplic'a loru, sub datulu dela 6 Iuniu că se se asieze, déca de altmintrea nu voru voi a si atrage asupra'si pré inalt'a disgratia.)“ —

Blasiu 16 Aug. 1868.

Despre alegerea mitropolitului la 11 Augustu.

(Capetu.)

Aug. Popu protopopulu Albei Iulie propuse multiamita Mai. Sale pentru concederea alegerei si dlui ministru pentru propusetiunea facuta. Mai incolo unu protestu serbatorescu inaintea lui Dzieu si a lumei in contra atacarei dreptului nostru de alegere — si rogaie la ministeriu, că pre venitoriu se nu se mai amestece intru cele interne ale deprinderei dreptului nostru despunendu, cum avemu a siedé in sinodu s. a.

P. Popu, vicariulu Hatiegului modificá un'a din propunerile aceste dicendu, că asecurarea dreptului de alegere se se faca prin una representatiune, ce din partea sinodului se se asterna Mai. Sale.

Sinodulu primi propunerea dlui P. Popu si numi una comisiune pentru facerea representatiunei acelei.

B. Densusianu, prot. Bobalnei inca provocá pre sinodu prin una propunere a eparchiei sale, că se faca pasi pentru dreptulu de alegere mirecando pentru estenderea acelui si la diecesele sufragane.

La care Il. Sa d. comisariu Bohatielu dise, ca dreptulu de alegere s'a lusatu sub absolutismu, candu s'a restauratu mitropoli'a (?) nu acum. Si ministeriulu totu a concesu acum alegerea. — Dupa aceea comendá la mésa pre DD. scrutatori alesi de sinodu inainte de conventarea dloi Antonelli.

Actulu votisarei s'a inceputu si a decursu fara de conturbare cea mai mica.

La urna s'a apropiatu:

Din archidiecesa Gherlei 121, (absenti 7).
Din diecés'a Gherlei 82, (absenti 4).
Din diecés'a Lugosiului 12, (absente nime);
Sem'a votantiloru 215. Din cari pentru

D. Ioane Vancea eppulu Gherlei 59.
— Timoteu Ciparin, canonicu 49.
— Iosne Fekete, „ 36.
— Demetriu Coroianu, vicariu 31.
— Const. Papfalvi, canonicu 15.
— Alecs. Dobra, ep. Lugosiului 11.
— Ioane Antonelli, vicariu 6.
— Greg. Silasi, v. rectoriu 2.
— Ant. Vestemeanu, can. 1,

éra că necalificate s'au respinsu 5.

Din alaturarea numeriloru se vede: cumca gherlanii s'au impartitu intre Coroianu si eppulu Vancea, carele din urma se crede a fi capetatu si din archidiecesa la 10 voture. — Blasienii s'au impartitu intre Ciparin, Fekete, Papfalvi si alalti, — éra lugosianii au remasu pre longa Il. Sa Dobra.

De oficiulu cronicariului se tiene a insemná si acea, cumca de cate ori protonotariulu cetí vreunu votu pentru Ciparin, adunarea totudéona prorupea in urari sgomotóse, din cari se conoscea, ca lipsindu mniestri'a, in catrau ar'fi cumpanitu maioritatea. —

D. comisariu r. Dobra multiami capitului, vicariului capitularu si sinodului pentru concursu, la care respunse d. vicariu capitularin multiamindu imperatului pentru concesiune, éra DD. comisari pentru fatigiele puse.

In fine Il. Sa d. Bohetielu rapitu de bucuria, că asecurarile facute din parte'i s'au incoronatu cu succesu, laudá adunarea pentru ordinea esemplaria si o inchiá la 4 óre.

De sene se intielege, a urmatu prandiu, la care tosstele n'au potutu lipsi si nici au lipsitu, — ma si de cele cu colóre politica inca au fostu, — ce despre aceste din urma insemnu, ca nu blasianii le-au incepatu, acest'a o facu, pantrucă ómenii se nu alunece a crede, ca blasianii nu aru fi astoi de — politica.

— Inchiaiu insemnandu, ca invitatorii si invinsii portau intru unu tipu semnele amaretiunei. Cuscienti'a le spunea, ca lupt'a a fostu intre frati, si timpu multu se va recere spre vindecarea rupturei. Mangaierea unei parti cu fapt'a, ca dens'a a incungiuratu conflictulu, desparte, candu se iè in considerare necesitatea solidaritatii. —

Preamblarile la M. Osiorheiu suntu inca totu la ordinea dilei. Judele incoisitoriu, dn. Hildebrandu, deavolta activitate estraordinaria, dela 17 Iuliu si pana in 17 Aug. mai in tóte dilele a fostu ocupatu cu pronunciamentisti, si apoi ce feliu de ocupare osteniitória! dela 9 pana la 2 dupa amédi, si dela trei pana la 9 séra! Déca tóte tribunalele si toti judecii s'aru portá asia: la judecatóriele nóstre nu s'ar dá se nici una restantia. — — u.

Blasiu 19 Augustu.

Domnule Redactoru!

In 16 Augustu s'a tienutu aici ecsamele publice dela scói'a de fete. Sum'a scolaritieloru din anulu acest'a a fostu de 53 inse, si numai singuru lips'a de incapori, aici in Blasiu prea simtita, a fostu causa de acést'a scolotia n'a crescutu la unu numeru si mai mare.

Este unu evenimentu imbucuratoriu, că si romanii de pre locurile acestea au inceputu a apretiní importanti'a educatiunei secsului femeiescu. Cu cata caldura si cu ce interesu imbraciosiéza ei acést'a scóla, — care este chiamata a redicá secsulu frumosu la gradulu ce i se cuvine in societate, a doveditu acea cununa frumósa de dómne si domni, cari au grabitu se asiste la acést'a serbatóre.

Respunsurile fetitieloru din diversele obiecte de invetiamentu ce li se propunu au fostu bune; multe dintre ele se destinsera prin lucruri de mana: una proba invederata despre desteritatea si diligenti'a domnei profesorese.

Dupa finirea acestui ecsame si dupa premiarea celoru mai destinse scolaritie, venerabilele directoriu alu acestui institutu bineconventatu: neobositulu parinte alu literaturei dn. canonicu mitropolitanu si directoru gimnasiolui romanu **T. Ciparin,** inderepta catra numerosulu publicu, urmatoriulu cuventu plinu de insemnatate, pre care tí'lu omineau aici in totu coprinsulu:

Domniloru si Dómneloru!

„Este ceva insaltatoriu de anime, vediendu in ce mesura publiculu nostru s'a interesatu totudéon'a de acésta tinera scóla pentru tinerele fetice din locu si din pregiuru, ór' alesu cu ocasiunea ecsameneloru publice la fines fiscarui anu scolasticu, pentrucă se védia sporiulu, ce l'au facutu aceste tenerele in decursulu acestui anu atatu in connoscintiele spirituali si intelectuali catu si in cele materiali pentru viati'a practica si intromussetiarea ei.

Dvóstra, ve veti fi convinsu pre deplinu, ca interesulu, ce'lu portati catra acestu tenoru institutu, in adeveru este meritatu. Staruintiele institutoriloru si diligenti'a scolaritieloru, precum si veditu din responsurile acestor'a, au avutu resultatulu celu mai favoritoriu, care ne promite si mai multu pentru venitoriu, unu progresu necontenitu, care va se aduca acésta mica scóla la una perfectiune dorita de toti, cari se interesézа de una buna educatiune a secsului femeiescu.

Si cine este, séu cine póte fi, Dloru si Dloru, cari se nu se interesézа? Au nu si ele facu partes genului omenescu? Au ne suntu si ele carne din carnea nóstra si sange din sangele nostru? Au sororile nóstre se nu aiba pentru noi stat'a pretiu si valóre, catu au fratii nostri si fiii nostri?

Cu tóte acestea, reulu s'a templatu, educatiunea acestui secsu fù neglesa, mai multu de catu se se póta scusá, nu numai la noi, romanii, cari amu fostu inapoiati intru tóte, si cari si pentru secsulu barbatescu nici pana astadi nu avemu destule midilóce de educatiune, — ci si la alte natiuni, provediute cu tóte midilócele materiali si spirituali, incatu educatiunea secsului femeiescu este intru una disproportiune batatória la ochi in totu respectulu.

Macaru ca, ce progresu se póte spera in viati'a sociale, déca membrii familieloru nu se afla pre acel'asi gradu alu culturei? Candu

barbatulu are una educatiune, de multe ori inca mai prisositória, de cum cere pusetiunea sociale in care se afla, — ér' soci'a lui nici macaru atat'a cata se cere, cá se póta sustiené cu demnitate gradula pusetiunei sociului seu? Vedemu plugari si meseriasi, cari au invetiatu si latinesce si grecesce, de care nu au nici una necesitate; ér' sociele loru neconoscundu nici primele elemente ale alfabetului limbei sale?

Si cu tóte astea, cine sunt'u antanii invetiatori ai tenerilorn rami, cari ni i tramite providentia'a ddieésca in sinulu familieloru, mangaiarea si desfatarea vietiei sociali? Neindoiu'u in prim'a linia secsulu femeiescu, ér' celu barbatescu numai in linia a doua. Si de acestea s'aru poté dice multe, fórte multe, cari inse aici nu potu se siba locu.

De acea ne restringemu aici, mai antaniu a dá laud'a lui Ddieu, care ne a ajutatu, se vedemu infiintiatu macaru si unu institutu asia de micu, precum si multiemita, atatu parentiloru, cari petrunsi de sant'a detoria, ce o simtu catra fiii loru, de ale dá una educatione buna si sanetósa, si-au tramisu pre filiele loru la acesta scóla de educatione, pre catu si Domnei si Dloru profesori, cari cu totu zelulu s'au nevoitu asi implini acesta onorabile misiune!

Laudate si binecuventate, de Ddieu si de ómeni, se fiti si voi tenere ramure ale societatei ómenesci, cari v'ati pusu tóta nevolienti'a pentru a ve castigá conoscintiele cele ne aparate de lipsa, pentru viatia. Fiti si de aci insinte cu acessi nevolientia, si cu tóta diligenti'a pentru a ve completá educatiunea vóstra, pentrucá se poteti fi cu timpu ornamentulu vietiei sociali, la care sunteti chiamate.

Dati lauda atotu potentelui Ddieu, ca v'a datu voue acesta buna ocasiune, de a ve cultivá anim'a si mintea, ocasione rara, care sororiloru vóstre celoru mai multe lipsesce, de si anim'a loru inca e insetata dupa asemene ocasione, ce fatalitatea le-a denegatu.

Rogotive, cá acel'asi atotu potente se'si deschida indurarile sale si pentru acelesi sorori ale vóstre, si se verse in animele celoru cu potere cugete bune, pentru a deschide mai multe institute de educatiune pentru consociele vóstre de natiunea romana.

Si rogationile vóstre cele din anime curate si inocenti, cá ale vóstre, voru fi ascultate de celu ce póte tóte si a chiamatu pre prunci la sene si la binecuventatu. Aminu.* — . . . io.

Banc'a generale de asecuratiune reciproca

„TRANSILVANI'A".

Prin una adresare din 7 Augustu a. c. administratiunea suprema a bancei generale de asecuratiune reciproca „Transilvani'a" ne trage insarea aminte a lati prin organulu acest'a folositórele intentiuni ale intreprinderei acesteia, desfasiurandu poporului romanu multele folóse ce póte trage, folosindusse de binefacerile acestei bance. Comunicamu dar' din numit'a adresa motivele si intentiunea, cu care s'a infiintiatu acestu institutu care e in stare a intinde poporului folóse materiale, déca se va aci folosi de ele:

„Transilvani'a" posede multime mare de materialu pentru productivitate industriala, ca deschide industriei unu campu manosu. — Si cu tóte aceste lipsesce mai tóta productiunea de órecare insemnatate; de o vidi'a industriala abia se afla la noi vre o urma. De acea tiér'a acést'a e supusa in multe trebuintie ale sale speculatiunei straine, intreprinderilorn din afara, cari n'au lipsitu nici candu de a storce din asta impregiurare trist'a totu profitulu pentru sine. Asia Transilvani'a cea seraca de bani espórta pe totu anulu sume insemnate pentru intreprinderi din tieri straine.

In tóte alte parti ale monarchiei se alla intreprinderi, cari si revérsa necontenitu binecuventarile loru asupra economiei populare; este acolo lucru si comunicatiune destula; acolo tóte clasele poporului sunt'u ocupate. — Numai Transilvani'a nóstra n'are inca parte d'a se bucurá de atare stare fericita.

Mai cu séma trebile de asecuratiune cósta pe tiér'a nóstra sacrificii grele; pe caile acesteia esu in totu anulu sume enorme din tiéra, cari, déca ar' remané si s'ar intrebuintiá aici in tiéra, ar' poté contribui fórte multu la multiumirea trebuintieloru nóstre nationalu-economice. Prin adunarea si bun'a intrebuintiare in tiéra a banilorn pentru asecuratiuni s'ar' puté celu pucinu pune unu incepu'u la infiintiarea unui emporiu pentru comerciu de bani cu puteri proprii, din care apoi ar' resulta de sine aventulu spre mai bine pe terenulu economiei nationale. Dá, nu mai unu atare emporiu din puteri proprii ne lipsesce! Candu acest'a s'ar infiintiá, s'aru delaturá la noi multe pedece, cari apasa adi asupra desvoltarei productive si industriare; economi'a nationala din Transilvani'a si-ar' puté ocupá loculu cei — cuvine dupa pusetiunea tierei si á avutiei de materialu crudu. Esperimentele practice dovedescu, cu spre acést'a sunt desajunse contribuirile capitalului micu.

Din privirí de aceste a esitu planulu nostru, de a face unu pasu, spre ameliorarea starei descrise si astu modu se nascú „banc'a de asecuratiune „Transilvani'a", alu carei scopu statutariu este:

„Inaintarea si asigurarea interesseloru patriotice pe terenulu institutiunei de asecurare preste totu, si in specialu de o parte a desdaună pe participanti pentru casuri de nenorocire ori dauna nevinuite, mai nainte stipulate, ér' de alta parte a efeptui, cá capitalele insemnate ce se aduna prin asecurari, din cari pana acum tragean folóse numai tieri si societati straine, se se conserve, respective crésca pentru tiér'a nóstra, cá cu stari capitale si venitiulu loru se se lucreze spre inaintarea economiei nationali prin spriginirea intreprinderiloru industriarie, meseriarie si agronomice."

Subinsemnat'a administratura suprema a acestei bance de asecuratiune recomanda totururoru autoritatiiloru tierei si preste totu tuturoru amiciloru patriei institutulu acest'a spre ajutorare si spriginire posibila; cu poteri unite ne va succede a aduce pe calea apucata servitii folositóre patriei."

Dupa cum scimu, cu Nr. 7649 din 1 Iuniu a. c. statutele societatii sunte aprobate, administratiunea e constituita si vedemu in consiliu si pe barbatii nostri d. Ioane Hanea cá vicepresiedinte, ér' pe d. cons. Iacobu Bologa si Ioane Brote cá consiliari administrativi la acesta institutu. Statutele bancei cuprindu:

1. Ramulu de asecuratiune in contra focului.
2. „ „ pe viétia.
3. „ „ in contra grandinei.
4. Ramulu de asecuratiune in contra daunelorn prin transportu si tabelele de premii pentru asecurari.

Din aceste statute se póte vercine informa despre modulu si folósele asecurarei precum si despre securitates, care e garantata prin acesta institutu. In scurtu va urma provocarea la intemeierea fondului in sensulu statuteloru. —

UNGARI'A. In siedinti'a din 8 Augustu dn. cav. Puscariu presentéza unu memorandu alu scaunelorn filiale Selisce si Talmaci, tienendu urmatóri'a cuventare, dupa „Tel. Rom.":

Onorata casa! Imi iau libertate de a presentá onoratei case memorandulu comuneloru din sosunele filiale ale Seliscei si Talmaciului tienutóre de fundulu regiu, cu care ele pretindu regularea referintieloru sale de dreptulu publicu facia cu jurisdictiunea supraordinata, pre langa acea rugare, cá onorat'a casa se binevoiésca a'lu recomandá intregului ministeriu spre pertractarea si resolvirea meritória.

Casa'a pentru ce amu indreptatu acestu memorandu pre calea dietei, este, ca cuprindiendu cestiuni organisatórie si privitórie la dreptulu publicu, acestu obiectu a mai fostu devenitu odata — la an. 1848 — pre més'a dietei, dara pentru evenimentulu, ce au intrevenitu atunci, nu se putura luá la pertractare; éra casu'a pentru ce'lu recomendu intregului ministeriu e, ca obiectulu, in mesura mai mare séu mai mica, atinge resortele totururoru ministerieloru. —

Locuitorii din scaunele filiali ale Seliscei si Talmaciului cam la 30.000 suflete totu romani si astadi mai atau afara de barierile constitutionale, — ei sunte eschisi dela orice viétia municipale, — ei si astadi inca se administréza prin deregorii dominali si prin curti domnesci (s'audimu!); — ei — dupa cum arata — s'au jefuitu de tóte drepturile si averile comunali si municipali, — si tóte acestea se intempla numai din acea causa, cá jurisdictiunea supraordinata se dovedésca prin aceea, ca acei locuitori sunte, séu au fostu iobagii loru, cu tóte ca ei, cá locuitori si fondului regiu totudéun'a au fostu ómeni liberi, si cu tóte ca chiaru si fostii iobagi astadi nu se mai potu eschide dela participarea la drepturile constitutionali (asia e!).

Ordinea casei nu permite motivarea mai pre largu a asemenelorn ecsibite pana nu sunte puse la ordines dilei, de aceea nici eu nu voiu se asta data se intru mai departe, in dilucidarea si argumentarea acestei obiecte. Ast'a acum aru fi si de prisosu, pentruca memorandulu desfasiura si lamuresce destulu de bine si pre largu tóta starea causei, si eu mi am luatu voia de alu dá in tiparia, si o dispune, cá se se imparta intre toti membrii onoratei case.

Inse déca onorat'a casa 'mi permite de a mai adaugé inca vr'o cateva cuvinte, acestea se referescu la acea observatiune, ca memorandulu acest'a oglindéza numai in miniatura suferintiele si nepasturile cele mari ale romaniloru din Ardélu si in specie a celoru din fundulu regiu si ca casu'a Seliscenilorn si a Talmacieniloru face o parte a causei romane ardelene.

Seliscenii si Talmacienii se indrepteza cu ineredere si fiducia catra onorat'a dieta. (—) Binevoiésca si on. casa a primí acést'a cu acea simpathia, ce merita in deobste tóte causele romane, pentruca positiunea geografica si etnografica a elementului romanu, facia cu cela maghiaru, a dictatu acestor'a totu asia sórte totu acelu viitoriu, si asia ele sunte aviesate naturalmente la reciproc'a spriginire. Cine ignoréza si lucra in contra acestei doctrine, scel'a lucra in contra propriuloru interese si vatema propri'a si ecsistintia. Viitoriulu va dovedí acést'a in praesa. —

Pre langa aceste simtieminte din nou recomandu casu'a cea drépta si fórte momentóes a Seliscenilorn si Talmacieniloru, éra memorandulu in limb'a romana si maghiara 'lu predau onor. presidiu dietale spre ulteriór'a afacere (s'a datu comisiunei petitionaria)." —

La ordinea dilei se pune ér' proiectulu despre honvedi si P. Grideanu propune ca batalióne, care voru fi cu msioritatea rom. se se comandeze si maghiaresce si romanesce, dar' fiindu intreruptu de cativa maghiari cu reclamari, ca natiune romana nu ecsista, ci numai nationalitate romana, dice: me corege domniloru: nationalitatea romana. Ministrulu Andrássy si dep. Kácskovits infruntara si acésta propunere, cá unu ce in contra legei de limb'a maghiara, si se incheie desbaterea speciale.

Se primesce apoi proiectulu despre insurrectiunea poporului si apoi urméza desbaterea generale despre votarea de 38.000 recruti pentru anulu acesta, care 'n data se primi.

In siedinti'a din 8 Augustu se votá cum scimu asupra proiectului de lege despre armata, la care afara de cei 4, romanii nu votara. —

In siedinti'a din 11 Augustu, dupace s'au presentatu prin nunciula casei magnatiloru, cumca si ea aprobéza proiectele de armare, presiedintele a anunciatu, ca se proróga diet'a, si siedinti'a cea mai deaprópe se va tiené in 16 Septembre. Cas'a magnatiloru n'a prea tienutu multe desbateri, ci numai a cam subscrisu proiectele venite din cas'a de diosu, de acolea nici ca amu avutu ce refera despre ea ceva mai momentosu. —

— In Jászberény se cutremurá pamentulu in 20, incatu congregatiunea districtului a trebuitu se se amane. Dauna mare. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a 22 Augustu. Adi se deschisera dietele provinciale in Cisleitani'a si locutitorii asternura si proiectele confesionali, si despre redicarea consensului politicu la casatória modificarea legei comunale si a legei electorale. —

In Boemi'a inca se deschise diet'a in presentí'a min. Hasner si a deputatiloru germoni, dar' cechii absentara cu totii. Ei se ocupa cu adunarile si meetingurile nationali fara intrerumpere, tienu cuventari la poporulu adunatu cu mile in serbatori si nu voru se se induplece supra supremeti'a nemtiésca in tiér'a loru. —

In Moravi'a din lipsa deputatiloru absenti nici ca se potu tiené siedintia. — In Galiti'a conservativii cu democratii si dau in capete, estia imputa polonieloru, ca de ce le-au vendutu interesele in senatu. — Slovenii din Stiri'a inca tienura meetinguri, in Luttenberg cá la 7000 pop., toti pentru egalu drepta de limba si autonomia intru tóte. Numai Austri'a inferiore si superiore adesta la dualismu, inse centralisti sunte si aici fórte multi, cari vreu parlamentu centralu pentru intrég'a monarchia in Vien'a. Dualismulu are dara a se mai lupta lupta desperata. —

BUCOVIN'A. Cernauti 16 Augustu. Diurnalulu „Czernovitzer Zeitung“ ne insciintiéza si inca despre unu ce imbucuratoriu, comca la petitiunea ce o dedera deputatii bucovineni, gr. or. la inaltulu ministeriu pentru conchiamarea unui sinodu cu scopu de a se fipsa autonomi'a bisericésca, aru fi sositu la episcopulu bucovinénu provocarea inalta, cá acelasi dimpreuna cu consistoriulu se se consulteze despre o propunere: in ce chipu s'ar poté face destulu dorintieloru pentru fipsarea autonomiei bisericei gr. or. dupa mesur'a autonomiei ce se afla garantata din partea legiloru de statu. Si ce e mai imbucuratoriu, ca dela inaltele locuri se aréta dorinti'a, cá se iè parte la acele consultari si mireni. Resultatulu acestu imbucuratoriu, in mare parte, se atribue recunoscutei activitati si staruintie neobosite a domniloru de Hurmuzachi -si ne odiehnimu, ca si la consultarile acestea, si voru puté esercita sunu laudatii barbati influinti'a sa cea strabatatória si mangaitória pentru respectivii represen tati de ei. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci 21 Augustu. Corpurile legiuitórie ale Romaniei suntu convocate in sesiune straordinaria pentru 2/14 Sept. Inaltulu rescriptu respectivu e datatu din 8 Augustu 1868 Nr. 1252. „Romanulu“ ér' ne incredintiéza, ca dupa ce post'a rusésca din Romani'a s'a desfiintiatu, printr'o conventiune intre guvernulu Austriei si alu Romaniei s'a desfiintiatu si post'a austriaca si dela inceperea anului viitoriu post'a romana va functiona singura in tóta Romani'a. Numai cu intiéla posibila, cu stricta regularitate si securitate.

Jurisdictiunea consulariu, cestiunea cea mai mare, care umilesce suveranitatea Romaniei, inca — se speréza — ca se afla in ajunulu desfiintiarei. Guvernulu Rusiei a lostu initiativ'a la acésta si dn. D. Brateanu inca lucréza in Vien'a, Pariss si Anglí'a la desleg rea acestei cestiuni importante, si acum diornalulu „Times“ se pronuncia categoricu pentru inmediata desfiintiare a acestei jurisdictiuni, ér' „L'Avenir National“, diuariu din Pariss spune, ca acésta cestiune se afla acum la ordinea dilei. Aru fi timpulu cá puterile europene se desfege manele statelora crestine in Oriento, cá se nu fia impedecate in aventarea loru la imputerire prin impedecarile ce li se punu din partea consuliloru, cari aveau destinatiunea numai a spera pre crestini in contra fanatismului turcescu, cari in statele crestine acum si au perdutu scopulu misionei, prin urmare s'au facutu de prisosu. —

In privinti'a oprirei din partea Austriei de a se trece arme in tierile invecinate, „Romanulu“ are depesi'a esplicatória, comca guvernulu (austriacu) a hotaritu a nu lasa trecerea armeloru, decatu cu consentirea guvernuloru acelora tieri. Cau'a oprirei se da a fi temerea despre o nóua trecere a Dunarei pe frontariele Bulgariei. —

— O fapta **frumósa.** Oricine cunósce fara indoiéla importanti'a orasiului Brail'a, cá portulu celu mai principale alu Romaniei, onde comerciulu jóca unu rolu insemnatu cu tóte lacunele, ce tiér'a nóstra ofere in midilócele de comunicatiune; acestu orasiu este loculu de intelnire a mai tuturoru natiuniloru din Europ'a. Sperantí'a oricarui romanu inse, ca portiulu Brailei va devení cu timpulu unulu din diamantele principali, ce va orná corón'a Romaniei, cresce si mai multu candu privesce la aventulu ce si-a lostu de cativa ani. Si intru adevaru, nu suntu multi ani de candu Brail'a, marele portu alu Romaniei, parea a fi condamnatu se stè locului, din cau'a paralisiei de dominá spiritele. Gratia inse ómeniloru, cari au datu impulsu unei nóue directiuni in viéti'a publica, acésta paralisia a incetatu in orasiulu nostru. Brail'a se bucura astadi de o reputatiune, ce nu o avea mai insinte. — Consiliulu comunalu alu urbei, care se compune din ómenii cei mai doritori de binele comunu si in capulu caruia se afla unu barbatu animatu de sentiementele cele mai sincere pentru libertatea si prosperarea Romaniloru, consiliulu comunale, dicemu, petrunsu de adeverulu, ca un'a din conditiunile esentiali pentru desvoltarea unei societati este neaperatu instructiunea, a castigatu mari dreptori la recunoscinti'a orasianiloru prin asiduitatea sa, de a o aduce in stare de inflorire. Déca acum posiedemu pre langa atatea scóle de ambele secse si unu bunu gimnasiu, care este frecuentatu de copii din tóte olasele, detorimu acést'a ómeniloru, cari diregu afacerile cetatianesci si cari nu omitu nimicu de a incuragiá totu ce se rapórta la desvoltarea intelectuale.

Astadi avemu fericirea a laudá inca o fapta, pentru care consiliulu nostru comunale de sicuru merita aplausele tuturoru Romaniloru amatori de progresulu instructiunei. Din initiativ'a dlui primariu s'a acordatu de consiliulu comunale din Brail'a dlui G Frollo, profesore de limb'a italiana la gimnasiulu Carolu I., o subventiune de 450 galbeni pentru editarea unui dictionariu italiano-romanu (vol. I); francescu-romanu (vol. II) si romano-italiano-francescu (vol. III), pentru care bani autorele va dá primariei locali unu numeru ecuivalente de ecsemplare. Acést'a opera, fructulu laborei de 10 ani a eruditului nostru profesore, va face epoca in literatur'a filologiei romane; ca imple o lacuna sentita de toti, cari se ocupa cu studiulu limbeloru francesa si italiana. Afara de acést'a, ceea ce este si mai principala, va contribuí fórte multu la a ne face pre noi romanii mai bine cunoscuti fratiloru nostri italiani. Catu despre valórea sciintifica intrinseca a operei, avemu satisfactiunea morale de a anunciá tuturoru, ca dictionariulu este lucratu cu o esactitudine si diligintia rara; o proba din cea d'antaia cóla imprimata la Pest'a ne sta insinte si n'avemu decatu a laudá scurteti'a tiparitului. — Onorabilele d. Frollo ne-a facutu onórea se ne insarcineze de a ne face interpretulu multiamiriloru sale inaintea consiliului comunale, si noi nu ne potemu implini mai bine acést'a frumósa datoria, decatu, dandu publicitatii o fapta asia de laudabile a consiliului comunale din Brail'a.

Straini voru poté vedé de ací, ca romanii departe de a'i urgisí, dupa cum s'a disu adesea, sciu se le fia recunoscatori ori de cate ori voru lucrá cá d. Frollo, a carui opera suntemu siguri ca va culege meritele ce i se cuvinu.

G. Dimitrescu,
Doct. in drepti.

Alianti'a prusso rusa nu se mai ascunde, dar' nici Franci'a nu remane muta. Demonstratiunea ces impuitória militaria din 14 Augustu, si grandiós'a demonstratiune cu impreunutulu celu colosalu si ne mai auditu de **15** miliarde, a datu Europei se scia, ca Franci'a are si arme si bani, nervus rerum gerendarum. Cu Itali'a inca s'a reimpecatu Franci'a; si tóta lumea crede, ca prorumperea resbelului intre Prusi'a si Franci'a nu va tragana indelungatu.

In Rusi'a se va intruni conferinti'a pentru casarea bómbeloru esplosibile in 13 Oct. Invitari s'au tramisu la tóte guvernele respective.

— Grecii suntu in certasu, ca regin'a le nascú in 21/2 Aug. unu Constantinu. Acum voru tiené cá amana Bizantiulu. —

Varietati.

— Francmasonerí'a femeiloru, Romantiu, care pana acuma e pucinu cunoscuta publicului romanu; elu e publicatu in mai multe limbe la natiunile, cari vrura a introduce pre amatorii de lectura delectatória si in cerculu unei societati misteriése si inca in alu secsului frumosu. — Acestu Romantiu tradusu de dn. Zacharia Antinescu, prof. la scóla natiunala in Ploiesci, ese in 2 volume 8° la lumina, cu ajutoriulu abonamenteloru.

Pentru ambe volume abon. e 4 lei noi, séu in fiorini 1 fl. 60 cr. in moneta sunstoria, respunsi indata cu abonarea. Primii abonati 400 voru primi ambele volume cu 3 lei noi si completandusse numerulu abonatiloru se va pune sub press. Abonarea se face deadreptulu la tradusatoriulu. —

Respunsuri: M S. Nagylak. Suma adunata pentru redicarea monumentului laureatului nostru poetu Andreiu Muresianu se póte tramite deadreptulu la comitetulu asociationei rom. transilvane in Sibiiu, pe langa desemnarea precisa a scopului, cá se se faca. — Speramu, ca nu se va da uitarei indelungu timpu redicarea unui monumentu demnu de memoria numitului barbatu. J. F. N'amu avutu norocire in persóna. S'a tramisu. Restéza unulu. —

Homorodu: In 9 Iuliu am primitu restantí'a, prin urmare numai 84 cr. mai restéza pana in 31 Dec. a. c. —

Nr. 1073. 1—3

Escriere de concursu.

Pentru 1 stipendiu de 84 fl. v. a. usuate de rigorosantele Vas. Ratiu si pentru 3 stipendia cate de 63 fl. v. a. usuate de Candidu Albini, Alecsandru Onaciu si Ioane Mesarosiu, tóte din fundatiunea repausatului Dr. de medicina Simeone Romanului prin absolvirea respectiviloru devenite curatu vacante. — Éra pentru 4 stipendia cate de 315 fl. a. c. usuate de rigorosantii Adalberiu Balintu, Ioane Porutiu, Ioane Vlasa si Augustin Horaia, unulu de 63 fl. v. a. a stipendistului Ioane Dordea, si altulu de 60 fl. v. a. a stipendistului Ioane Ternaveanu tóte din fundatiunea amentitului fundatóre repausatu, sub conditiune deca celu multu pana in 15 a lunei venitóre nu si voru produce testimoniale scolastice recerute, devenindu vacante prin acest'a pana in 15 Septembre a. c. se escrie concursu.

La preatinsele stipendia potu concurá:

c) Numai acelí tineri studenti, cari suntu nascuti in marele Principatu alu Transilvaniei.

b) Cari au in studia calculi de eminentia, si o portare morale bona.

c) Dimpreuna cu celi ce imbracisiéza scientiele medicinali s'au juridice, acelia cari au de cugetu a se perfectiená in studiale reali si technica, séu in celea de arte frumóse.

Dintre concurenti voru avé preferintia ceteris paribus celi de origine nobile, si celi cari suntu sangenii cu piulu fundatóre repausatu.

Dela concurenti apoi se cere cá: Testimoniale scolastice alatorande la cererile loru concursuale se le de in origine ori in copia autentica. Éra testimoniale de pauperitate se fia provediute pre basea normeloru si prescriseloru sustatórie prelunga subscrierea autistlei comunali si a parochului respectivu cu sigiliulu comunale si a parochului — catu si cu subscrierea vreunui oficialu politicu de cercu, — éra in opide si in cetati cu subscrierea parochului si a autistlei comunale séu cetatiene — si cererile concursuali astfeliu instruite se le substerna subinsemnatului consistoriu metropolitanu.

Blasiu 17 Augustu 1868.

Consistoriulu metrop. gr. cat. de
Alb'a Iulia.

Nr. 2249/2148, 1868. 2—3

CONCURSU.

Fiindcá concursulu pentru vacant'a statiune de unu docente la scól'a romana greco-catolica din libera regia cetate Aradu, escrisu pe terminulu de 8 Iuliu s. c. au remasu fara resultatu, totu acelu concursu se prelungesce acum pana in 8 Sept. 1868.

Acesta se aduce la cunoscinti'a publica cu acelu adausu: cumca toti aceia, cari doresc a castiga statiunea de docente susu memorata, au de asi tramite petitiunile sale intarite cu atestate demne de credintia si legalisate despre relatiunile personali, despre gradulu culturei si despre scinti'a ce o posedu in limb'a romana si maghiara precum si despre servitiale facute pana acum, celu multu pana in 8 Septembre a. c. la comunitatea orasiului acestor'a.

Cu statiunea acésta de invetiatoriu puse in concursu se afla impreunatu unu salariu anualu de 400 fl. si cortelu naturalu.

Acésta se aduce la cunoscinti'a publica cu adausu, ca din partea adunarei comune se insciintiaze, cumca ea doresce, cá concurentii se se presenteze mai inainte in persóna.

Datu in Aradu din partea comunitatei orasiului din siedinti'a tienuta in 10 Augustu 1868.

Comunitatea liberei regiei cetati Aradu.

Cursurile la burs'a in 25. Aug. 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 43 cr. v.
Augsburg	—	—	112 „ 25 „
London	—	—	114 „ 40 „
Imprumutulu nationalu		—	58 „ 20 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			58 „ 30 „
Actiile bancului	—	—	730 „ — „
„ creditului	—	—	212 „ 60 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentului in 20. Aug. 1868:

Bani 70·75 — Marfa 71·50.

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.